

[Astronomsko društvo Orion](#) iz Maribora bo letos organiziralo tradicionalni, letos že 12. Dan astronomije, ki bo potekal **v petek, 25. maja 2012 na Drugi Gimnaziji v Mariboru** (Trg Miloša Zidanška 1, vhod iz Žitne) v učilnici 1D6.

Na letošnjem Dnevu astronomije bo najprej Korado Korlevič predstavil delovanje Hrvaške meteorske mreže, nato bo Javor Kac spregovoril o opazovanjih enega najlepših nebesnih pojavov iz Slovenije, polarnem siju. Za njim bo Uroš Stele predstavil izgradnjo največjega amaterskega teleskopa v Sloveniji. 12. Dan astronomije bo zaključil Igor Žiberna z vedno aktualno in zanimivo temo o življenju v vesolju.

Program 12. Dneva astronomije:

Petek, 25. 5. 2012

16:00-16:15 Otvoritev 12. Dneva Astronomije (Mitja Govedič)

16:15-17:15 Hrvaška meteorska mreža: nastanek, stanje in načrti (Korado Korlevič)

Ko smo pred šestimi leti pričeli s poskusi snemanja neba s pomočjo video kamere, je bila ideja, da preverimo, če je tehnologija zrela, da se z masovno proizvedeno in poceni opremo vzpostavi mreža za snemanje meteorjev. Rezultati so bili zelo dobri, zato smo takoj pričeli z nabavo in

postavitev kamer. Kameri v Osijeku in Bjelovarju sta 13. 3. 2007 posneli prvi skupni meteor. Mreža je nato rasla in danes imamo v arhivu več kot 20.000 meteorjev, ki so posneti z dvema ali večimi kamerami, in enako število natančnih orbit. Zaradi slabih meteoroloških pogojev in občasnih okvar smo prešli na večje število kamer, do danes 32, od katerih je 25 v stalnem pogonu. Posebnost vsake meteorske mreže v svetu je sposobnost, da zabeleži padce meteoritov in omogoča njihove najdbe. Hrvaška meteorska mreža je zabeležila več padcev majhnih meteoritov, večinoma v morje ali mediteransko makijo. Končno, v noči iz 4. na 5. 2. 2011 ob 23:40:41 UT so številni očividci iz Hrvaške, Slovenije, Madžarske in Češke opazili svetlo ognjeno kroglo, ki je v seriji bliskov padala proti tlem. Posnele so jo štiri kamere HMM, dve slovenski in dve kameri češke mreže. Končna višina in hitrost sta pokazali, da je meteorit padel vzhodno od hrvaškega kraja Križevci. Aktivirali smo člane HMM in drugih društev, nato pa smo pričeli z iskanjem meteoritov. Najdeni meteorit ima maso 400 g in spada med hondrite tipa H.

Dosedanje izkušnje iz dela in koordinacije s sosednjimi mrežami in strokovnjaki iz sveta so več kot zadovoljujoče, zato načrtujemo naslednji razvojni cikel.

Predavanje bo v hrvaškem jeziku.

17:15-18:15 ☐ Polarni sij v Sloveniji (Javor Kac)

Kljub temu, da je pojav polarnega sija na nebu večino časa omejen na območja polarnega kroga, ga lahko opazujemo tudi iz naših krajev. Spoznali bomo, kako nastane polarni sij, ter si pogledali, kaj je potrebno za vidnost polarnega sija pri nas. Podrobneje bomo predstavili opazovanja in fotografije polarnega sija iz Slovenije po prelomu tisočletja.

18:15-19:15 ☐ Košat (Uroš Stele)

Vsak astronom ima željo po večjem, velikem teleskopu. Meni so se sanje uresničile, ko sem leta 2009 dobil ulitek za izdelavo zrcala. Začeli smo z delom. Sam z mehaniko in inovacijami, g. Franc Peterlin pa se je lotil izdelave ogledala, kjer smo tudi sodelovali. Počasi je nastajal teleskop Košat, ki pa je bil po otvoritvi deležen še nekaj manjših popravil, dopolnil in izboljšav. Še vedno se najde kakšna malenkost, ki jo je potrebno popraviti, s tem pa teleskop postaja boljši in bolj prijazen za uporabo.

19:15-20:15 Življenje v vesolju (Igor Žiberna)

Razmišljanja o tem, ali se še kje v vesolju nahajajo druge oblike življenja burijo človekovo domišljijo že od začetka razvoja astronomije. Odkritja novih planetov in čedalje obsežnejše vedenje o njihovih značilnostih so izhodišče za razpravo o pogojih, ki bi jih moral izpolnjevati planet, da bi se na njem lahko razvilo življenje. Prav to je v zadnjih dveh desetletjih povzročilo hiter razvoj astrobijologije - znanosti, ki raziskuje možnosti življenja v vesolju. pogoji za razvoj take oblike življenja, kot ga poznamo na Zemlji določa več skupin dejavnikov Na globalni ravni je razvoj življenja odvisen od oddaljenosti od središča matične galaksije. Na >>lokalni